

[This question paper contains 2 printed pages.]

Your Roll No.....

Sr. No. of Question Paper : 7085

L

Unique Paper Code : 2123102001

Name of the Paper : Dalit Jeevan Di Punjabi Kavita (DSE)

Name of the Course : **B.A. (Prog) – DSE**

Semester : VIII

Duration : 3 Hours

Maximum Marks : 90

Instructions for Candidates

1. Write your Roll No. on the top immediately on receipt of this question paper.

ਨੋਟ: ਸਾਰੇ ਭਾਗ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ

1. ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ ਦੇ ਅਰੰਭ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

ਦਲਿਤ ਅਤੇ ਦਮਿਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਚਿੰਤਨ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

(15)

ਭਾਗ ਦੂਜਾ

2. ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਦਿ-ਧਰਮੀ ਲਹਿਰ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਲਹਿਰ ਦੇ ਸਮਾਜਕ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਛੂਤ ਸਮਾਜ ਲਈ ਕਿਸ ਨੇ ਚੇਤਨਾ ਲਹਿਰ ਦਾ ਅਰੰਭ ਕੀਤਾ? 'ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਛੂਤ ਪੰਥ ਨੂੰ ਵਧਾਈ' ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

(15)

3. ਗੁਰਦਾਸ ਰਾਮ ਆਲਮ ਦੀ ਕਵਿਤਾ 'ਮਜ਼ਦੂਰ' ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ ਕੌਣ ਸਨ? ਚਾਨਣ ਲਾਲ ਮਾਣਕ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿੰਬ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

(10)

ਭਾਗ ਤੀਜਾ

4. ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਪ੍ਰੀਤਮ ਰਾਮਦਾਸਪੁਰੀ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ 'ਚ ਉਲੇਖ ਲਿਖੋ।

ਜਾਂ

'ਮਿਲਿਆ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਹੱਕ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ' ਕਿਹੜੇ ਸ਼ਾਇਰ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਹੈ? ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਸਮਾਜਕ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

(15)

P.T.O.

5. 'ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅਲੰਬਰਦਾਰ' ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਵਾਉਂਦਿਆਂ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

ਸਿਰੀ ਰਾਮ ਅਰਸ਼ ਦੀ ਕਵਿਤਾ 'ਸ਼ਕਤੀ ਹੀਏ ਲੋਕ' ਕਿਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ? ਇਸ ਦੇ ਪੱਖ ਜਾਂ ਵਿਪੱਖ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰੋ।

(10)

ਭਾਗ ਚੌਥਾ

6. ਨਵਤੇਜ ਗੜ੍ਹਦੀਵਾਲਾ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਰੋਕਾਰ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਹਨ ? ਦਲਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

ਮਦਨ ਵੀਰੇ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਬਿੰਬ ਉਭਰਦਾ ਹੈ ? ਇਸ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰੋ।

(15)

7. ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਵਿਚਲੀਆਂ ਬਲਬੀਰ ਮਾਧੋਪੁਰੀ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

'ਮੁਸਾਫਿਰ' ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਲੇਖਕ ਕੌਣ ਹੈ? ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਲਿਖੋ।

(10)